

Memo

Aan TOR-werkgroep
Datum 12 november 2021
Kenmerk M002-1275289-V01
Onderwerp Duiding analysekeuzes Srv

In opdracht van het Ministerie van LNV analyseert TAUW een groot aantal dossiers van varkenshouderijen die gesaneerd worden in het kader van de Saneringsregeling Varkenshouderijen (Srv). De werkzaamheden van TAUW omvatten twee aspecten:

- 1) Vaststellen van de referentiesituatie in het kader van de Wnb;
- 2) Het modelleren van deze referentiesituatie in AERIUS Calculator.

Bij vaststelling van de referenties moeten inhoudelijke keuzes gemaakt worden. De basis en achtergrond van deze keuzes worden in deze memo nader toegelicht. Tevens is voor elk dossier een excel-bestand beschikbaar waarin de specifieke situatie nader wordt toegelicht.

1 Bepaling referentiesituatie

De referentiesituatie is:

- de onherroepelijk vigerende vergunning Wet natuurbescherming¹; of
- bij gebrek daaraan een op de Europese referentiedatum aanwezige toestemming onherroepelijke vigerende vergunning dan wel geldende melding op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht onderdeel milieu, de Wet milieubeheer of de Hinderwet; of
- een activiteit die op de Europese referentiedatum was toegestaan en die sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest²;

waarbij de laagst toegestane depositie vanaf de referentiedatum geldt.

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat alleen gebruik wordt gemaakt van de in de toestemming van de saldogever opgenomen N-emissie in de referentiesituatie, voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. TAUW controleert of de vergunde capaciteit ook feitelijk gerealiseerd is via drie sporen:

- De aangeleverde documentatie door LNV;
- De aangeleverde geurscoreberekeningen, waarbij meespeelt dat de geurscoreberekening recent is opgesteld, specifiek voor deelname aan de

¹ Of de voorganger daarvan, de NB-wet 1998, of een Verklaring Van Geen Bedenkingen (VVGB).

² Dit betreft activiteiten die zijn toegestaan op basis van algemene regels en die zelf niet vergunningsplichtig of meldingsplichtig zijn. Die situatie is niet voorgekomen in de geanalyseerde dossiers. Alle dossiers beschikten tenminste over een milieutoestemming dan wel milieumelding.

saneringsregeling. De aanname is dat de geurscoreberekening een actuele weergave is van de feitelijke situatie bij een varkenshouderij.

- Kaartmateriaal zoals Google Maps en de PDOK luchtfoto's plus Openstreetmap in AERIUS Calculator. Er zijn geen locatiebezoeken uitgevoerd.

De uitstoot van een inrichting kan effect hebben op meerdere Natura 2000-gebieden, die verschillende referentiedata kunnen hebben. 1994, 2000 en 2004 zijn veelvoorkomende referentiejaar. TAUW gaat in de dossiers zonder natuurtoestemming altijd uit van de laagst vergunde situatie sinds 10 juni 1994. De Natura 2000-gebieden die 1994 als referentiejaar hebben, liggen namelijk dermate verspreid over Nederland dat een inrichting met significante ammoniak-emissies vrijwel altijd minimaal 1 gebied raakt met deze referentiedatum. Deze keuze leidt waarschijnlijk tot een worst-case benadering voor de Natura 2000-gebieden die na 1994 onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn zijn komen te vallen. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een inrichting in 2004 hogere emissies vergund had als in 1994. Als de vergunde situatie in 1994 dan richtinggevend wordt genomen voor de referentiesituatie van de inrichting, dan betekent dat een onderschatting van de stikstofrechten voor de gebieden die 2004 als referentiedatum hebben.

TAUW baseert zich op de documentatie zoals deze door het Ministerie wordt aangeleverd. Als er evident bestanden missen die wel nodig zijn voor modellering, dan vragen wij deze op bij het betreffende bevoegd gezag, dat is een provincie en/of een gemeente. Wij voeren geen controles uit op de aangeleverde informatie, deze nemen wij voor waar aan tenzij er evidente onjuistheden in staan zoals typefouten.

2 Modellering

De referentiesituatie wordt gemodelleerd in de vigerende versie van AERIUS Calculator en geëxporteerd als gml-bestand. De herkomst van de emissieparameters in AERIUS Calculator is in tabel 2.1 uiteengezet. Na de tabel volgen enkele overige uitgangspunten.

Tabel 2.1 Informatiebron per emissieparameter in AERIUS Calculator.

Emissieparameter	Informatiebron
Coördinaten	<ol style="list-style-type: none"> 1) De geurscoreberekening behorende bij het dossier. 2) Bij tegenstrijdigheden tussen de geurscoreberekening en andere documenten in het dossier is de geurscoreberekening leidend, omdat deze doorgaans het meest recent is en de feitelijk bestaande situatie beschrijft. Bij evidente (type)fouten wordt een controle uitgevoerd met google maps en AERIUS kaartmateriaal, en kan gekozen worden voor andere coördinaten op basis van eigen inzicht. 3) Als de referentiesituatie herleid wordt op basis van de milieutoestemmingen, dan is de geurscoreberekening niet altijd van toepassing omdat dan niet de huidig bestaande situatie de referentiesituatie is. Coördinaten worden dan afgeleid uit de milieutekeningen behorende bij de oude vergunningen in combinatie met AERIUS kaartmateriaal.
Sector	Landbouw

Emissieparameter	Informatiebron
Specifieke sector	Stalemissies
Geforceerd?	Ongeforceerd als de schoorsteendiameter 0,5 meter is en de uittreedsnelheid is 0,4 m/s. Dat zijn namelijk de defaultwaarden voor natuurlijke ventilatie in V-STACKS. Als de geurscoreberekening andere getallen dan deze noemt, moet 'geforceerd' geselecteerd worden zodat de specifieke waarden voor uittreeddiameter en uittreedsnelheid ingevuld kunnen worden. Als emissieparameters niet beschikbaar zijn, bijvoorbeeld doordat een oude milieuvergunning dient als referentie waarin deze parameters niet genoemd worden, dan wordt 'ongeforceerd' als default gebruikt. Dat is een keuze die resulteert in iets hogere deposities vlakbij de bron en iets lagere deposities verder weg van de bron.
Uittreedhoogte	Geurscoreberekening. Als oudere referentiesituaties gebruikt worden dan is de geurscoreberekening niet van toepassing. De emissiehoogte moet dan herleid worden uit oudere milieutekeningen. Als de hoogte niet te herleiden is, wordt een waarde van 5 meter als default gebruikt. Dit is de default in AERIUS Calculator voor stalemissies.
Warmte-inhoud	0 MW, default voor stallen
Temporele variantie	Dierverblijven, default voor stallen.
Gebouwinvloed	De lengte, breedte, hoogte en oriëntatie van een stal zijn enkel relevant als gebouwinvloed van toepassing is. Gebouwinvloed is meegenomen in de modellering als de stal op minder dan 3 kilometer is gelegen van het meest nabijgelegen stikstofgevoelige habitat in een Natura 2000-gebied. De hoogte van de stal is afkomstig uit de geurscoreberekening, de overige parameters zijn ingevuld voor het 'dominante gebouw' conform de voorschriften uit de Instructie Gegevensinvoer voor AERIUS Calculator, waarbij de waarden zijn afgeleid uit het AERIUS kaartmateriaal. Let wel, dit 'dominante gebouw' is qua afmetingen niet altijd gelijk aan de feitelijk aanwezige stal(len), soms moet een 'vervangingsgebouw' ingetekend worden. Zie voor nadere uitleg de voorgenoemde instructie.
Stalsysteem	De RAV-code die genoemd wordt in de natuurtoestemming of de milieutoestemming waarop de referentiesituatie wordt gebaseerd. Als de RAV-code niet wordt genoemd in een oudere milieutoestemming, dan wordt de RAV-code herleid uit de chronologisch eerstvolgende milieutoestemming. Als de RAV-code nu niet meer bestaat, wordt de vergunde ammoniak-emissie ingevoerd via het veld 'eigen specificatie'.
Aantal dieren	Volgt uit natuurtoestemming of de milieutoestemming geldend voor 10 juni 1994. Zie voor nadere uitwerking hoofdstuk 1 van deze memo.
BWL-code	Irrelevant voor de bepaling van NH ₃ emissies als de RAV-code al is ingevuld, maar AERIUS heeft wel een ingevulde waarde nodig. Automatisch ingevuld door AERIUS op basis van de RAV-code. Indien AERIUS meerdere opties biedt, wordt de BWL-code ingevuld die in de natuurtoestemming of milieuvergunning wordt genoemd. Als de BWL-code nergens wordt genoemd, wordt in AERIUS de meest recente gekozen.
Extra techniek	Niet ingevuld, tenzij een aanvullende techniek is gespecificeerd in de natuurtoestemming dan wel milieutoestemming. Dan wordt deze wel ingevuld.

Overige uitgangspunten in de modellering:

- De verdeling van de verschillende dieren over de diverse stallen is doorgaans vermeld in de natuurtoestemming. Als dit niet zo is, dan wordt de verdeling van de dieren over de

stallen herleid uit de geurscoreberekening, door de geuremissie te delen door het geurkental behorende bij de vergunde RAV-code(s). Als de referentiesituatie niet de huidige situatie is maar een eerdere milieutoestemming, dan wordt de verdeling van de dieren over de stallen herleid uit de plattegrond behorende bij de relevante milieuvergunning.

- In principe worden enkel de emissies van varkens meegenomen in de modellering. Als er andere dieren zoals paarden, schapen of koeien aanwezig zijn, worden deze dus *niet* meegenomen. Uitzondering op deze regel is mogelijk als de 'andere dieren' deel uitmaken van een referentiesituatie die teruggaat op oudere milieutoestemmingen (zie 2^e bullit onder hoofdstuk 1). Die milieuvergunningen gelden in hun geheel als referentiesituatie, waarvan dus ook andere dieren dan varkens deel kunnen uitmaken.
- TAUW brengt de referentiesituatie in kaart en modelleert deze in AERIUS. In de AERIUS-gml die TAUW oplevert is nog niet de 15% van de depositieruimte afgetrokken die de (voormalige) varkenshouder zelf mag houden. Ook is nog niet 30% van de stikstofruimte afgeroomd, conform de provinciale beleidsregels. Deze twee stappen dient het RIVM dus nog uit te voeren alvorens de stikstofruimte vanuit de saneringsregeling wordt berekend.
- TAUW brengt de plansituatie ná sanering van de varkens in beeld als de concrete informatie hiervoor aanwezig is in het dossier. In deze situaties worden er dus twee AERIUS-gml's opgeleverd voor het betreffende dossier: een gml voor de referentiesituatie en een gml voor de plansituatie. Bij de modellering hiervan wordt de Instructie Gegevensinvoer voor AERIUS Calculator gevolgd.